

2025-12-17 Nr. NV-2995

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-1595 TAIS-25-16031(3)	DĖL SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-542		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
	<i>Sveikatos apsaugos ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narė B. Vėsaitė *siūlo nustatyti, kad asmenys, gaunantys senatvės pensiją ir pagal Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 1 punktą yra draudžiami valstybės biudžeto lėšomis, būtų atleisti nuo prievolės mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, kai vykdo individualią veiklą pagal verslo liudijimą.*

Įstatymo projektu siekiama pašalinti perteklinę mokesinę prievolę senatvės pensijos gavėjams, kurie, nepaisant valstybės draudimo, šiuo metu privalo mokėti PSD įmokas vykdydami individualią veiklą su verslo liudijimu.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvadoje *siūloma nepritarti* įstatymo projektui Nr. XVP-336 dėl šių priežasčių:

- siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka nustatytų sveikatos draudimo principų: **visuotinumą, solidarumą ir teisumą**, kadangi Įstatymo projektu siūloma leisti tik vienai iš visų 23 SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų grupių draudžiamų valstybės biudžeto lėšomis, t. y. asmenims, gaunantiems senatvės pensiją, nemokėti šių įmokų, jeigu jie vykdo individualią veiklą pagal verslo liudijimą;

- išskiriant tik asmenis, gaunančius senatvės pensiją ir tik jiems leidžiant nemokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokų **būtų pažeistas konstitucinis asmenų lygybės įstatymui principas**;

- PSDF biudžetas 2026 m. **gautų 785 437 Eur mažiau įmokų** ir tai išbalansuotų PSDF biudžetą;

- asmenys, gaunantys socialinio draudimo senatvės pensiją, yra išskirti ne tik iš visų asmenų, draudžiamų privalomuoju sveikatos draudimu valstybės biudžeto lėšomis, bet ir iš vienos – SDĮ 6 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytų asmenų – grupės, nors kitų jai priklausančių asmenų, t. y. asmenų, gaunančių kitos rūšies pensiją (negalios pensiją, šalpos senatvės pensiją, šalpos negalios pensiją) ar šalpos kompensaciją, socialinis statusas ir poreikiai yra iš esmės tokie pat kaip ir asmenų, gaunančių socialinio draudimo senatvės pensiją;

- projektu numatomą rezultatą, nurodytą aiškinamajame rašte: *sumažinti socialinio draudimo senatvės pensiją gaunančių asmenų, vykdančių individualią veiklą su verslo liudijimu, veiklos kaštus ir paskatinti juos aktyviau dalyvauti ūkinėje veikloje, legaliai registruotis ir tęsti profesinį aktyvumą, ypač paslaugų, amatų ir prekybos srityse*, pasiekti yra kitų priemonių - vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 14 punktu ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, **savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita taikyti fiksuoto dydžio pajamų mokesčio už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, lengvatas**;

- PSD draudžiamų asmenų, kurie vykdė individualią veiklą su verslo liudijimu ir priklausė asmenims, nurodytiems SDĮ 6 straipsnio 4 dalies 1 punkte (t. y. kurie gavo socialinio draudimo senatvės pensiją), buvo 4 244. Vadovaujantis SDĮ 17 straipsnio 5 dalimi, asmenys, kurie, vykdydami individualią veiklą, gyventojų pajamų mokesť nuo individualios veiklos pajamų sumoka įsigydamis verslo liudijimus, kas mėnesį moka 6,98 proc. MMA, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. 2025 m. toks asmuo per mėnesį turėtų sumokėti 72,45 Eur, 2026 m. numatoma 80,48 Eur dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmoka.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Į Teisingumo ministerijos pastabą atsižvelgta.

Projektas patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (2025-12-11 išvada Nr. NV-2932) pastabas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aurelija Urbonienė

Socialinės politikos grupė, patarėja